

**НИЙТИЙН ЭЗЭМШЛИЙН ЗАМ ТАЛБАЙН НОГООН БАЙГУУЛАМЖИЙН
АРЧИЛГААНЫ АЖЛЫН ДААЛГАВАР**

2024 оны 04 дүгээр сарын 12-ны өдөр

Улаанбаатар хот

No	Aжлын нэр	Баянзурх дүүргийн нийтийн эзэмшлийн ногоон байгууламжийн арчилгаа, нөхөн тарилтын ажил			Tалбай н хэмжээ /m2/		
1	Багцын байршил	Багц дугаар № БАГЦ №1 БАГЦ №2 БАГЦ №3	Гудамжны нэршил				
			1	Дандарбаатарын гудамж (Эскадрилын хөшөөнөөс хойш Цайз захын урд талын замын уулзвар хүртэл)	3167		
			2	Цагдаагийн академийн өргөн чөлөө (Чулуун овооны аюулгүйн тойргоос троллейбусны эцсийн буудал хүртэл)	7645		
			3	Амгалангийн зам дагуу	9584		
			4	Намъянжүгийн гудамж (Зүүн дөрвөн замаас урагш Нарантуул захын уулзвар хүртэл)	2043		
			5	Манлайбаатар Дамдинсүрэнгийн гудамж (Хавдар судалын төв эмнэлгийн урд талаар баруун тийш Ерөнхий боловсролын 21-р дунд сургууль хүртэл)	799		
			6	Нарны замын зүүн тал	1724		
			Нийт талбайн хэмжээ /m2/		24962		
			1	Богдын арын замын ногоон байгууламж	10356		
			2	Нийслэл хүрээ өргөн чөлөөний зүүн тал зам дагуух ногоон байгууламж	11170		
			3	Их Монгол улсын гудамжны зүүн талын ногоон байгууламж	4280		
			Нийт талбайн хэмжээ /m2/		25806		
			1	Бага тэнгэрийн ам, "АСЕМ"-ын тохижилтийн ногоон байгууламж	36000		
			Нийт талбайн хэмжээ /m2/		36000		
2	Хугацаа	Гэрээ байгуулснаас хойш 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр хүртэл					
3	Ажлын хамрах хүрээ:	Цэцэрлэгжүүлэлтийн мэргэжлийн байгууллага нь дараах ажилбаруудыг хийж гүйцэтгэнэ. Үүнд: 1. Мод сөөг, зүлэг, цэцэг тарих 2. Усалгаа 3. Зүлэгт талбайн цэвэрлэгээ 4. Мод, бут, сөөг, зүлэг бордох 5. Мод сөөгөнд хэлбэржүүлэлт хийх 6. Титэм угаах 7. Мод шохойдох					

		<p>8. Хөл газрын ургамалтай тэмцэх</p> <p>9. Нарс модны арчилгаа (Усалгаа, Модны бэхлэгээ тулаас, Бордох, Дулаалга, Гэрэлтүүлэг, Хатсан мөчир авах.)</p> <p>10. Өвлүйн арчилгаа</p> <p>11. Ургалт зогссон модыг талбайгаас чөлөөлөх</p> <p>12. Мод шилжүүлэн суулгах</p> <p>13. Троссон хашлага, хамгаалалт хийх, арчлах</p> <p>14. Ногоон байгууламжийн ўзлэг тооллого хийх</p>
4	Агротехнологийн ажиллагаа, (голлох ажилбар)	<p>1. Усалгаа. Мод, сөөгийг тарьсны дараа 7 хоногт 3-4 удаа, 1 удаадаа модыг 60-80 литр, сөөгийг 20-30 литр, шилжүүлэн сүулгасан нарс модыг сард 4 удаагийн давтамжтайгаар 1 удаадаа 80-120 литр усаар, ургамлын хашлаганд уртааш метр тутамд 15-20 литр ус ногдохоор тооцож усална. Зүлгийг 7 хоногт 2-3 удаа, 1 удаа услахдаа 1м² талбайд 20-30 литр ус ногдохоор усацна. Усалгааны давтамжийн тоог явцын дунд багасгаж 7 хоногт 1 удаа тогтмол болгоно. Хавар намрын цэнэг усалгааг хийхдээ хөрсөнд нэвчтэл ханатал усалгааг хийж өгнө. Мод, сөөг, зүлэгний усалгааг өглөө, оройн сэргүнд хийвэл ус хөрсөндөө шингэнэ.</p> <p>2. Зүлгийг тайрч тэгшлэх. Хот, суурин газарт зүлгийг 15 см-ээс дээш өндөр ургасан тохиолдолд зүлэг хадагч төхөөрөмж болон гар хадуураар 5.0 см-ээс доошгүй өндөртэй болтол тайрч хяргаж тэгшилнэ. Ургамлыг ургалтын хугацаанд 6-8 сард 3-4 удаа тайрч тэгшлэх ажил хийгдэнэ. Зүлгийг хадахын өмнө хадуурт саад учруулах чулуу, төмөр бусад зүйлсийг талбайгаас түүж цэвэрлэсэн байх шаардлагатай.</p> <p>3. Зэрлэг ургамал устгах. Гудамж, цэцэрлэгт ургасан зэрлэг ургамлыг 06 дугаар сарын 10-ны өдрөөс 09 дүгээр сарын 01-ний өдер хүртэлх хугацаанд байнга устгах шаардлагатай. Зэрлэг ургамлыг гараар зулаах, зүлэг хадагч машин, төхөөрөмж болон гар хадуураар тайрч хяргах, зэрлэг устгах тусгай шингэн бодис шурших хэлбэрээр устгана. Шарилж, лууль мэтийн хөл газрын ургамлыг ургаж эхлэх үед болон үр боловсорч үрээ цацахаас нь өмнө устгах шаардлагатай.</p> <p>4. Мод, сөөгийг бордох. Мод, сөөгийн ургалтыг сайжруулах зорилгоор бордох ажилбарыг хийнэ. Хот суурин газрын мод сөөгийг органик болон Монгол Улсад хулээн зөвшөөрөгдсөн химийн бордоогоор бордоно. Бордооны нэр, төрөл, найрлага, үйлчлэл янз бүр учир хэрэглэх зааврыг сайтар судлан хэрэглэнэ. Ургамал ургалтын хугацаанд мод, сөөгийг 5, 8 дугаар сард тус бүр 2-ос доошгүй удаа бордоно. Бордоог хэрэглэхдээ Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Хүнс, хөдөө аж ахуйн сайд, Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны 02 дугаар сарын 02-ны өдрийн A/25, A/46, A/75 дугаар хамтарсан тушаалын 02 дугаар хавсралтаар баталсан Монгол Улсад 2022 онд газар тариалангийн зориулалтаар ашиглаж болох химийн бордооны жагсаалт, хэрэглэх хэмжээг баримтална.</p> <p>5. Мод, бут сөөг, ургамлан хашлагыг хэлбэржүүлэх. Хот, суурин газарт мод, бут, сөөг, ургамлан хашлагыг тайрч хэлбэржүүлэх зайлшгүй шаардлага гарч ирдэг. Орчны барилга байшин, гудамж, зам талбайтай нь уялдуулан засч хэлбэржүүлэх хэрэгтэй. Мод, сөөгийг хэлбэржүүлэхэд хэлбэржүүлэлтийн багаж, хэрэгслүүдийг ашиглан тухайн мод сөөгийн онцлогт тохируулан хэлбэр гаргаж засаж хэлбэржүүлнэ. Бөөрөнхий, гурвалжин, дөрвөлжин, долгионтсон, шаталсан гэх мэтийн хэлбэр гарган хэлбэржүүлнэ. Ургамлан хашлагыг тууш дөрвөлжин, бөөрөнхий, долгионтсон гэх мэтийн хэлбэрээр засна. Хэлбэржүүлэлтийг навчит болон шилмүүст модонд 4 болон 10 дугаар сард, бут сөөг, ургамлан хашлаганд 5-аас 9 дүгээр сард тасралтгүй хийнэ. Мод, сөөгийн хэлбэржүүлэлт нь</p>

		тухайн ургамлын гадна өнгө үзэмж, хэлбэрийг сайжруулахын зэрэгцээ ургамлын элдэв өвчин, ур, яр, хортон шавжийг багасгах, ургамлыг залуужуулах, насжилтыг уртасгана. Эм улиасыг хавар молцоглож үрээ өгөх үед гарах унгарилыг багасгах үүднээс үрлэх мөчрийг хавар задрахаас нь өмнө таналт, тайралт хийж хэлбэржүүлэхээс гадна молцог ба цэцэг хяргах, гараар түүх, тусгай тоноглол бүхий автомшинаар 5 дугаар сарын эхний 7 хоногоос эхлэн эм улиасны унгарилыг усаар угаах зэрэг механик аргыг хэрэглэнэ.
5.	Цэцэрлэгжүү лэлтийн мэргэжлийн байгууллагад тавигдах шаардлага	Цэцэрлэгжүүлэлтийн мэргэжлийн байгууллагад дараах шаардлага тавигдана. Үүнд: -Ойн мэргэжлийн байгууллагын гэрчилгээтэй байх /mod. үржүүлэх, ойжуулах ойг нөхөн сэргээх зөвшөөрөл/ -Ерөнхий инжинер нь Ойжуулалт, цэцэрлэгжүүлэлт, эсвэл Ландшафтын архитектор, Агроном чиглэлээр 2-оос дээш жил ажилласан ажлын туршлагатай байх -Цэцэрлэгчин (мэргэжлээрээ 2-оос дээш жил ажилласан) -Гэрээг гүйцэтгэхэд зайлшгүй шаардлагатай үндсэн тоног төхөөрөмж, машин, багаж хэрэгсэлтэй байх -Хотын ногоон байгууламжийн чиглэлээр хийсэн ажлын туршлагатай байх (сүүлийн 2 жил хийсэн ажлын гэрээ, акт он түс бүрээр) -Нэгдсэн менежментийн тогтолцооны (ISO9001, ISO14001, ISO45001) сургалтад хамрагдсан бол давуу тал болно.
6	Үр дүнг тайлгаха	Захиалагчаас улирал бүр гэрээгээр хүлээсэн үүргийн биелэлтийг үндэслэн гэрээг сунгах, цуцлах эрхтэй

**НОГООН БАЙГУУЛАМЖИЙН АРЧИЛГАА, АЖЛЫН
ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ТҮҮНД ТАВИГДАХ ШААРДЛАГУУД
(MNS, ISO9001:2015, UCS)**

Ногоон байгууламжийн арчилгаа, тарилтын ажлыг гэрээгээр гүйцэтгэх байгууллага нь ногоон байгууламж, цэцэрлэгжүүлэлтийн доорх стандартуудыг мөрдөж ажиллана.

Стандартын нэр		Стандартын тэмдэглэгээ
1	Хөдөлмерийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн зааварчилгаа	MNS 4969:2000
2	Шилмүүст төрлийн модны суулгац. Техникийн шаардлага	MNS 6139:2010
3	Навчт төрлийн модны суулгац. Техникийн шаардлага	MNS 6141:2010
4	Мод. үржүүлгийн газрын хөрсийг боловсруулах. Ерөнхий шаардлага.	MNS 2418:2011
5	Мод. үржүүлгийн газар бордоо хэрэглэх	MNS 6252:2011
6	Мод сөөгний үрийг тарихад бэлтгэх. Ерөнхий шаардлага	MNS 6253-1:2011
7	Мод сөөгний үр тарих. Ерөнхий шаардлага	MNS 6253-2:2011
8	Мод сөөгний үр тарьсны дараа арчлах. Ерөнхий шаардлага	MNS 6253:2011
9	Мод сөөгний суулгацыг бойжуулах. Ерөнхий шаардлага	MNS 6254:2011
10	Сөөгний суулгац. Ерөнхий шаардлага	MNS 6255:2011
11	Сөөгөнцөрийн суулгац. Ерөнхий шаардлага	MNS 6256:2011
12	Улиасны суулгац. Ерөнхий шаардлага	MNS 6257:2011
13	Суулгацын нүхийг бэлтгэх, суулгах. Ерөнхий шаардлага	MNS 6258-1:2011
14	Мод сөөгний суулгац арчлах	MNS 6258-2:2011
15	Ганц наст цэцэг тарих арга	MNS 6259:2011
16	Зүлэгжүүлэх талбай бэлтгэх, үр тарих, арчлах	MNS 6260:2011
17	Тасалгааны олон наст цэцгийг тарих, арчлах	MNS 6261:2011
18	Цэцэрлэгжүүлсэн талбайг шалгаж, ашиглалтад хүлээн авах. Ерөнхий шаардлага	MNS 6263:2011
19	Улиасны модожсон мөчрийн тайрдас. Ерөнхий шаардлага	MNS 1796:2011

20	Бордоо. Доломитын бордоо Техникийн шаардлага	MNS 6662:2017
21	Мод сөөгийг хэлбэржүүлэх. Техникийн шаардлага	MNS 6772:2019
22	Сөөгний суулгацыг шилжүүлэн суулгах, арчлах Техникийн шаардлага.	MNS 6773:2019
23	Том мод, суулгацыг шилжүүлэн суулгах, арчлах	MNS 6774:2019
24	Барилга байгууламж, инженерийн шугам сүлжээг төлөвлөхөд ногоон байгууламжийн ойртох зайд хэмжээ	MNS 5973:2009
25	Голтборын төрлийн ургамлыг тарих, арчлах. Техникийн шаардлага	MNS 6863: 2020
26	Мод үржүүлгийн газарт гоёл чимэглэлийн мод, сөөгний суулгац ургуулах Техникийн шаардлага	MNS 6864:2020
27	Сарнайн төрлийн ургамлыг тарих, арчлах. Техникийн шаардлага	MNS 6862:2020
28	Зүлэгжүүлэх талбай бэлтгэх, ур тарих, арчлах	MNS 6260:2020
29	Навчит модны суулгац, техникийн шаардлага	MNS 6141:2020
30	Ургамал цуглуулах, тодорхойлох арга	MNS 6865:2020
Ургамал хамгааллын чиглэлээр:		
31	Азот, фосфор, калийн холимог бордоо. Техникийн шаардлага	MNS 5891:2008
32	Фосфорын бордоо, техникийн шаардлага	MNS 4305: 1996
Хотын стандарт хяналтын газраас батлагдсан стандартын жагсаалт		
1	Хот суурин газрын цэцэрлэгжүүлэлт, ногоон байгууламжийн төлөвлөлт	UCS 0801A:2020
2	Улаанбаатар хотын ногоон байгууламжийн арчлалт, усалгааны менежмент	UCS 0804A:2020
3	Мод таримал ургамлын төрөл зүйлийн лавлах, Ургамлын онцлог, тарьж ургуулах аргачлал	UCS 0803A:2020
4	Цэцэрлэгчийн хөдөлмөр аюулгүй ажиллагааны удирдамж	UCS 0802A:2020
5	Цэцэрлэгчийн хөдөлмөрийн багаж хэрэгсэл, машин тоног төхөөрөмжийн түүвэр	UCS 0801C:2020
6	"Ногоон байгууламжийн арчилгаанд тавих шаардлага" хотын стандарт	UCS 0803B:2022

-оОо-

2024 он

БАЯНЗУРХ ДҮҮРГИЙН НИЙТИЙН ЭЗЭМШЛИЙН НӨГООН БАЙГУУЛАМЖИЙН АРЧИЛГАА,
НӨХӨН ТАРИЛТЫН АЖЛЫН ТОО ХЭМЖЭЭ

Д/Н	Нийт тайлбарын мөр	Талбайн хэмжээний мөр бүтнүүс				Нэмэлт ажлын тоо хэмжээ/бараа матэргийн зардал/
		Нийт тайлбай /м²/	Гэрчилгээнд тайлбарын мөр	Тайлбарын мөр	Тайлбарын мөр	
БАЯНЗУРХ ДҮҮРЭГ						
1	БЭД	Дандарбаатарын гудамж	3167	70	64	449
2	БЭД	Цагдаагийн академийн өргөн чөлөө,	7645	2	185	565
3	БЭД	Амгалантийн зам датуу	9584	3	541	126
4	БЭД	Намянжүгийн гудамж	2043	3	27	104
5	БЭД	Манлайбаатар Дамдинсүрээнгийн гудамж	799	799	37	13
6	БЭД	Нарны замын эзүүн тал	1724	1724	452	37
		Дун	24962м²			
БАЯНЗУРХ ДҮҮРЭГ						
1	БЭД	Богдын арын зам	10356	10356	250	0
2	БЭД	Нийспэл жүрээ өргөн чөлөөний эзүүн тал	11170	11170	124	806
3	БЭД	Их Монгол улсын гудамжны эзүүн тал	4280	4280	286	123
		Дун	25806м²		55	
БАЯНЗУРХ ДҮҮРЭГ						
1	БЭД	Асемийн тохиижигт	36000	36000	53	4996
		Дун	36000м²		3453	5000

ХЯНАСАН:
ТОХИЖИЛТ, НИЙТИЙН АЖАХҮЙН
ХЭЛТСИЙН ДАРГА

Н.БИЛДЭГСАЙХАН

БОЛОВСРУУЛСАН:
ТОХИЖИЛТ, НИЙТИЙН АЖАХҮЙН ХЭЛТСИЙН
МЭРГЭЖИЛТЭН МЭРГЭЖИЛСЭН
Н.ТУУДЛ